

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI ¹⁾

z dnia.....2009 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu
przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym
rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2007 - 2013**

Na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. Nr 200, poz. 1443, z 2008 r. Nr 24, poz. 147 oraz z 2009 r. Nr 48, poz. 391) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Warunki, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a, powinny być spełnione w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy i zachowane do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy, z tym że:

- 1) w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1, warunek dotyczący minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a, nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, powinien być spełniony do dnia upływu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy i zachowany do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy;
- 2) warunek określony w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret czwarte powinien być spełniony do dnia upływu 3 lat od dnia wejścia w posiadanie nieruchomości rolnej o powierzchni co najmniej 1 ha oraz zachowany do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.”;

2) w § 7 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W przypadku osób fizycznych, o których mowa w ust. 1, warunek określony w § 2:

1) ust. 1 pkt 1 lit. a:

a) tiret pierwsze - powinien być spełniony od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z tym że w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1, warunek dotyczący minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a, nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, powinien być spełniony do dnia upływu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy,

b) tiret drugie – powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy,

c) tiret trzecie - powinien być spełniony od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z tym że w przypadku osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 - w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy,

d) tiret czwarte – powinien być spełniony w terminie do dnia upływu 3 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej,

2) ust. 7 pkt 3 – powinien być spełniony w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy

- oraz zachowane do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pomocy.”;

3) w § 18 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) spełnić warunek dotyczący minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a, nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, do dnia upływu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy - w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1;”;

4) w § 20 w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) pkt 1, 1a, 3, 5, 6, 7 lub 8 – zwrotowi podlega 100 % kwoty pomocy;”.

§ 2. 1. Do spraw dotyczących pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, które zostały wszczęte na podstawie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w 2009 r. i przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia nie zostały

zakończone decyzją ostateczną, stosuje się przepisy rozporządzenia, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

2. W przypadku spraw dotyczących pomocy finansowej w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, które zostały wszczęte na podstawie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w 2009 r. i przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zostały zakończone decyzją ostateczną, na podstawie której odmówiono wnioskodawcy przyznania pomocy finansowej z powodu niespełnienia w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 rozporządzenia wymienionego w § 1, warunku dotyczącego minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia wymienionego w § 1, nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, uchyla decyzję o odmowie przyznania pomocy finansowej i wydaje decyzję o przyznaniu pomocy finansowej, jeżeli są spełnione warunki przyznania pomocy określone w rozporządzeniu, o którym mowa w § 1, w brzmieniu nadanym niniejszym rozporządzeniem.

3. Postępowanie w sprawie uchylenia decyzji, o której mowa w ust. 2, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wszczyna z urzędu; art. 61 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej - rozwój wsi, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 216, poz. 1599).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 98, poz. 634, Nr 214, poz. 1349 i Nr 237, poz. 1655 oraz z 2009 r. Nr 20, poz. 105.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zmieniające rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 ma na celu przedłużenie terminu na spełnienie warunku określonego w § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze obowiązującego rozporządzenia, dotyczącego minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie, przez wnioskodawców z województw, w których średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa od średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju.

Projektowana zmiana rozporządzenia jest konsekwencją zmiany Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, zatwierdzonej w dniu 25 września 2008 r. przez Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, przyjętej w dniu 6 stycznia br. przez Radę Ministrów oraz w dniu 22 czerwca 2009 r. zaakceptowanej przez Komisję Europejską.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret pierwsze obowiązującego rozporządzenia, gospodarstwo rolne wnioskodawcy powinno mieć powierzchnię użytków rolnych nie większą niż 300 ha oraz nie mniejszą niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w województwie, w którym jest położone. Przepis § 3 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że w przypadku gdy średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w województwie, w którym położone jest gospodarstwo, jest niższa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, minimalna powierzchnia użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa nie może być mniejsza niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju. W przypadku osób ubiegających się o pomoc i będących już posiadaczami gospodarstwa, warunek ten powinien być spełniony najpóźniej w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy (§ 7 ust. 7 pkt 1 rozporządzenia), natomiast wnioskodawcy, którzy w dniu złożenia wniosku nie prowadzą jeszcze działalności rolniczej, powinni spełnić warunek dotyczący minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy (§ 5 ust. 1 rozporządzenia).

Doświadczenia z wdrażania przedmiotowego działania wskazały, że kryterium dostępu dotyczące minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie jest

w praktyce bardzo trudne do spełnienia w województwach, w których średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa od średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju. Wyniki naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzonego w 2008 r. w ramach tego działania, wykazały, że w większości województw, o których mowa wyżej, złożone wnioski o przyznanie pomocy nie wyczerpały połowy alokacji środków finansowych przeznaczonych na realizację działania w 2008 r. w danym województwie. Sytuacja ta była spowodowana przede wszystkim ograniczoną liczbą osób, które były w stanie wykazać spełnienie kryterium dotyczącego minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie. Ograniczeniem dla potencjalnych beneficjentów z tych województw mógł być m.in. koszt zakupu ziemi, który należało ponieść w celu osiągnięcia wymaganej powierzchni użytków rolnych równej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju.

Obowiązujące dotychczas kryteria dostępu dotyczące minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie budzą liczne kontrowersje wśród rolników oraz skutkują wieloma protestami i interwencjami ze strony organizacji branżowych, samorządów województw, związków zawodowych rolników oraz izb rolniczych.

Projektowana zmiana rozporządzenia ma na celu ułatwienie spełnienia kryteriów dostępu w ramach tego działania wnioskodawcom i beneficjentom z województw, w których średnia wojewódzka powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest niższa od średniej krajowej, przez dopuszczenie możliwości przyznania pomocy osobom, które spełniają kryterium średniej wojewódzkiej odpowiednio w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy albo spełnią je w terminie 180 dni od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, oraz zobowiążą się do zwiększenia powierzchni użytków rolnych w swoim gospodarstwie do poziomu średniej krajowej w terminie 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy (§ 1 pkt 1 - 3 projektu rozporządzenia).

Zmiana zaproponowana w § 1 pkt 4 projektu rozporządzenia przewiduje, że w przypadku nieosiągnięcia w gospodarstwie, do dnia upływu 3 lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy, powierzchni użytków rolnych równej co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, beneficjent obowiązany będzie zwrócić 100 % kwoty uzyskanej pomocy.

Projektowane rozporządzenie przewiduje, że proponowane zmiany będą dotyczyć spraw dotyczących pomocy finansowej w ramach tego działania, które zostały wszczęte na podstawie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w 2009 r., tj. zarówno spraw, które nie zostały zakończone, jak i spraw, które zostały zakończone decyzją ostateczną.

Oznacza to, że w przypadku osób, którym odmówiono przyznania pomocy finansowej z powodu niespełnienia w przypadku, o którym mowa w § 3 ust. 1 zmienianego rozporządzenia, warunku dotyczącego minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie nie mniejszej niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w terminie 90 dni od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, uchyli decyzję o odmowie przyznania pomocy finansowej i wyda decyzję o przyznaniu pomocy finansowej, jeżeli są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy. Postępowanie w sprawie uchylenia decyzji dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie wszczynać z urzędu. Stosownie do przepisu art. 61 § 2 kpa organ będzie obowiązany uzyskać na to zgodę zainteresowanej osoby.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 337), projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Projektowane rozporządzenie jest korzystne z punktu widzenia potencjalnych beneficjentów, a jednocześnie zapewnia osiągnięcie celów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, jakimi są poprawa struktury agrarnej oraz konkurencyjności polskiego rolnictwa na rynku Unii Europejskiej. Ponadto przepisy projektowanego rozporządzenia przyczynią się do bardziej efektywnego wykorzystania alokacji środków finansowych przeznaczonej na realizację tego działania.

Przepisy projektowanego rozporządzenia mają mieć zastosowanie do wszystkich osób, które złożyły wnioski o przyznanie pomocy przed dniem jego wejścia w życie, w ramach naboru wniosków trwającego od dnia 25 marca 2009 r. Część postępowań w sprawie przyznania pomocy wnioskodawcom, którzy wystąpili o pomoc w 2009 r., nie została jeszcze zakończona. Z tego względu ważne jest, aby przepisy projektowanego rozporządzenia zaczęły obowiązywać jak najszybciej. Pozwoli to uniknąć przypadków

odmowy przyznania pomocy osobom posiadającym gospodarstwa w województwach, w których średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa od średniej krajowej, spełniające kryterium minimalnej powierzchni użytków rolnych w gospodarstwie równej co najmniej średniej wojewódzkiej, lecz niespełniające kryterium średniej krajowej.

W związku z powyższym proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia. Zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie

Projektowane rozporządzenie dotyczy wnioskodawców i beneficjentów działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”.

2. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Budżet działania określony został w Programie, przyjętym przez Komisję Europejską w drodze decyzji z dnia 7 września 2007 r. Na realizację działania w okresie programowania 2007-2013 przeznaczono kwotę 420 mln euro, z czego 315 mln euro (75%) pochodzić będzie z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, natomiast 105 mln euro (25%) pokryte zostanie z publicznych środków krajowych (budżet państwa). Środki dostępne w ramach działania na rok 2009 zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie podziału środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. z 2009 Nr 48, poz. 388). Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków budżetu państwa, związanych z koniecznością współfinansowania tego działania przez budżet krajowy.

3. Wpływ projektowanego rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia przyczyni się do wzrostu zainteresowania młodych ludzi podjęciem prowadzenia gospodarstwa rolnego, a tym samym zwiększy liczbę osób wykonujących zawód rolnika.

4. Wpływ projektowanego rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

5. Wpływ projektowanego rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia zostanie wysłany do:

- 1) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
- 2) Sekretariatu Rolnictwa Komisji Krajowej NSZ „Solidarność”;
- 3) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych „Solidarność”;
- 4) Związku Zawodowego Rolnictwa „Samoobrona”;
- 5) Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych;
- 6) Federacji Związków Pracodawców – Dzierżawców i Właścicieli Rolnych;
- 7) Związku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników;
- 8) Federacji Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 9) Krajowej Rady Izb Rolniczych;
- 10) Krajowej Izby Gospodarczej, Komitetu Rolnictwa i Obrotu Rolnego;
- 11) Związku Zawodowego Rolników „Ojczyzna”;
- 12) Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich;
- 13) Krajowej Rady Spółdzielczej;
- 14) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych;
- 15) Związku Zawodowego Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”;
- 16) Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa RP.

Opracowano w Departamencie
Rozwoju Obszarów Wiejskich:

Akceptował:

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: